

בחינה בקורס יסודות האנליזה להנדסת חשמל 1, תאריך 09.02.2020, מועד א'
מספר הקורס: 201-2-5331
המרצה: פרופ' ארקדי ליידרמן

Exam in the course: Fundamentals of Analysis for EE-1, date: 09.02.2020

Course number: 201-2-5331

Lecturer: Prof Arkady Leiderman

-
- משך הבחינה: 3 שעות.
  - חומר עוזר המותר: 2 דפי רשימות בגודל סטנדרטי A4. אין להשתמש מחשבו.
  - יש לענות על כל 4 שאלות. משקל של כל שאלה/סעיף רשות בשאלון.
  - יש לנמק ולהוכיח את כל טענותיכם! אף שאלה בשאלון לא דורשת פתרון או מסובך.
  - אפשר להשתמש לא הוכחה בכל טענה שנלמדה בשיעורים או בעבודות בית.
  - בכל שאלה/סעיף ניתן לכתוב "לא יודע / לא יודעת" ולקבל 20% מהנקודות של שאלה/סעיף (פרט לשאלה 3 ג').
  - שאלות/סעיפים בהם עניתם "לא יודע/ת" לא ייבדקו.
- Duration of exam: 3 hours.
  - Tools for help: it is allowed to bring two lists (standard size A4) of notes written by a student. **The use of a calculator is not allowed.**
  - Please give answers to all 4 questions. The grade of each question / paragraph is clearly indicated.
  - Please explain in details the solutions! No question below requires a long and complicated proof.
  - You can use **without proof** any claim, which was proved in the lectures or in the home-works.
  - Instead of presenting a solution of any question / paragraph you can write "**I don't know**". Then you will obtain 20% of the grade of that question / paragraph (except for the question 3(c)).
  - Question / paragraph where "**I don't know**" is answered, will not be checked.

N of exam _____

שאלה 1

- (א) 10 נקודות) هي (X, d) מרחב מטרי כלשהו. הוכיחו כי לכל 4 נקודות $a, b, a', b' \in X$ מתקיים אי-שוויון $|d(a, b) - d(a', b')| \leq d(a, a') + d(b, b')$.
- (ב) 15 נקודות) נניח כי $\{x_n\}_{n=1}^{\infty}, \{y_n\}_{n=1}^{\infty}$ הן 2 סדרות Cauchy במרחב מטרי (X, d) . הוכיחו כי סדרה מסכמת $\{d(x_n, y_n)\}_{n=1}^{\infty}$ מתכנסת ב R .

שאלה 2

- (א) 20 נקודות) תהי $f(x) : R^n \rightarrow M$ פונקציה רציפה מוגדרת במרחב אוקלידי R^n עם ערכיהם במרחב מטרי M .
בוזרת תכונות של קבוצות קומפקטיות הוכיחו כי לכל קבוצה חסומה $A \subset R^n$ תמונה $f(A) = \{f(a) : a \in A\} \subset M$ זאת קבוצה חסומה ב M .
- (ב) 5 נקודות) תהי $f(x) : X \rightarrow R$ פונקציה רציפה כאשר $X \subset R$ היא קבוצה פתוחה וחסומה ב R ? האם תמיד $f(X) = \{f(x) : x \in X\}$ זאת קבוצה חסומה ב R ?

שאלה 3

- זכור כי m^* מסמנת מידת החזונית ב R . אם A זו קטע אז $m(A) = \text{шиר אורך של הקטע}$.
- (א) 20 נקודות) תהי $E \subset [0, 1]$ קבוצה כלשהי. נניח כי $m^*(E) + m^*([0, 1] \setminus E) = 1$. הוכיחו כי E קבוצה מדידה. על פי הגדרה של קבוצה מדידה Lebesgue נמקו תשובתכם.
- (ב) 5 נקודות) מהו $m^*([0, 1])$ קבוצה כלשהי. האם ניתן כי $m^*([0, 1]) < 1$? נמקו תשובתכם.
- (ג) 10 נקודות-בונוס) תהי $E \subset [0, 1]$ קבוצה כלשהי. האם ניתן כי $m^*(E) + m^*([0, 1] \setminus E) > 1$? נמקו תשובתכם.

שאלה 4

תהי μ מידת Lebesgue ב R .

- (א) 15 נקודות) נניח כי $f(x) : [0, 1] \rightarrow R$ פונקציה רציפה בכל נקודות של קטע סגור $[0, 1]$.

נגידר סדרה של פונקציות $\{f_n(x)\}_{n=1}^{\infty}$ באופן הבא: לכל n טבעי $f_n(x) = f(\frac{n}{n+1}x)$.

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_{[0,1]} |f_n(x) - f(x)| d\mu = 0$$

- (ב) 10 נקודות) נתבונן בפונקציה רציפה הבא: $f(x) = \frac{1}{x} : (0, 1] \rightarrow R$. נגידר כמו בסעיף (א)

$$\text{לכל } n \text{ טבעי } f_n(x) = f\left(\frac{n}{n+1}x\right). \text{ האם מתקיים } \lim_{n \rightarrow \infty} \int_{(0,1]} |f_n(x) - f(x)| d\mu = 0?$$

בהצלחה!

Question 1.

- (a) (10 points) Let (X, d) be any metric space. Prove that for every 4 points $a, b, a', b' \in X$ the following inequality holds: $|d(a, b) - d(a', b')| \leq d(a, a') + d(b, b')$.
- (b) (15 points) Assume that $\{x_n\}_{n=1}^{\infty}; \{y_n\}_{n=1}^{\infty}$ are two Cauchy sequences in a metric space (X, d) . With the help of result of (a) and properties of Cauchy sequences in $\mathbf{R}$ prove that the sequence of numbers $\{d(x_n, y_n)\}_{n=1}^{\infty}$ converges in $\mathbf{R}$.

Question 2.

- (a) (20 points) Let $f(x): \mathbf{R}^n \rightarrow M$ be a continuous function defined on the Euclidean space $\mathbf{R}^n$ with the values in a metric space M . With the help of properties of compact sets prove that for every bounded set $A \subset \mathbf{R}^n$ its image $f(A) = \{f(a) : a \in A\} \subset M$ is a bounded set in M .
- (b) (5 points) Let $f(x): X \rightarrow \mathbf{R}$ be a continuous function, where $X \subset \mathbf{R}$ is an open bounded set in $\mathbf{R}$. Is it true that $f(X) = \{f(x) : x \in X\}$ is always a bounded set in $\mathbf{R}$?

Question 3.

Recall that m^* denotes the outer measure in $\mathbf{R}$.

(If A is an interval then $m(A)$ is equal to the length of A).

- (a) (20 points) Let $E \subset [0, 1]$ be any set. Assume that $m^*(E) + m^*([0, 1] \setminus E) = 1$. By definition of a Lebesgue measurable set, prove that E is measurable.
- (b) (5 points) Let $E \subset [0, 1]$ be any set. May it happen that $m^*(E) + m^*([0, 1] \setminus E) < 1$? Provide an argument to your answer.
- (c) (10 points - bonus) Let $E \subset [0, 1]$ be any set. May it happen that $m^*(E) + m^*([0, 1] \setminus E) > 1$? Provide an argument to your answer.

Question 4.

Let μ denote the Lebesgue measure in $\mathbf{R}$.

- (a) (15 points) Assume that $f(x): [0, 1] \rightarrow \mathbf{R}$ is a continuous function at every point of the closed interval $[0, 1]$. Define the following sequence of functions: $f_n(x) = f(\frac{n}{n+1}x)$ for every natural n . Prove that $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_{[0,1]} |f_n(x) - f(x)| d\mu = 0$.

- (b) (10 points) Consider the following continuous function $f(x) = \frac{1}{x}: (0, 1] \rightarrow \mathbf{R}$.

Define as in (a): $f_n(x) = f(\frac{n}{n+1}x)$ for every natural n . Does $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_{(0,1]} |f_n(x) - f(x)| d\mu = 0$ hold?

Good luck!

Solutions.

Question 1 By triangle inequality,

$$(a) \quad d(a, b) \leq d(a, a') + d(a', b') + d(b', b)$$

$$\qquad\qquad\qquad \stackrel{\text{defn}}{=} d(a', b')$$

$$\text{Therefore, } d(a, b) - d(a', b') \leq d(a, a') + d(b, b') \quad (1)$$

$$\text{Similarly, } d(a', b') \leq d(a', a) + d(a, b) + d(b, b')$$

$$\qquad\qquad\qquad \stackrel{\text{defn}}{=} d(a, a')$$

$$\text{Therefore, } -d(a, b) + d(a', b') \leq d(a, a') + d(b, b') \quad (2)$$

Inequalities (1) and (2) give that

$$|d(a, b) - d(a', b')| \leq d(a, a') + d(b, b')$$

(b) We show that the sequence of numbers $\{d(x_n, y_n)\}_{n=1}^{\infty}$ is a Cauchy sequence.

Indeed,

$$|d(x_n, y_n) - d(x_m, y_m)| \leq d(x_n, x_m) + d(y_n, y_m)$$

by the result of part (a). Let $\epsilon > 0$.

Fix natural n^* such that
 $\forall n, m > n^*$ both $d(x_n, x_m) < \epsilon/2$ and
 $d(y_n, y_m) < \epsilon/2$.

Then $\forall n, m > n^* \quad |d(x_n, y_n) - d(x_m, y_m)| < \epsilon$.

So, $\{d(x_n, y_n)\}_{n=1}^{\infty}$ is a Cauchy sequence in $\mathbb{R}$,
therefore converges in $\mathbb{R}$.

Question 2 (a) Let $A \subset \mathbb{R}^n$ is bounded. Then there is a closed ball $B \subset \mathbb{R}^n$ such that $A \subset B$. B is a closed ball in $\mathbb{R}^n$, therefore B is a compact set. Its continuous image $f(B)$ is a compact subset of a metric space M . is a compact subset of any metric space is compact subset of any metric space is bounded. Finally, $f(A) \subset f(B)$ is also bounded. Finally, $f(A) \subset f(B)$ is also bounded since a subset of bounded set is bounded.

(b) Consider $f: (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}) \rightarrow \mathbb{R}$ defined by $f(x) = \tan x$. Then $x \in (-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2})$ is bounded in $\mathbb{R}$ and its image $f(x) = \mathbb{R}$ is not bounded

Question 3 (a) Denote $m^*(E) = m$. Then $m^*([0, 1] \setminus E) = 1 - m$. By definition, $m^*([0, 1] \setminus E) = \inf \{m(U) : [0, 1] \setminus E \subset U, U \text{ is open}\}$

For any $\epsilon > 0$ there is an open U such that $[0, 1] \setminus E \subset U$ and $m(U) < 1 - m + \epsilon$,

or, equivalently, $m < 1 - m + \epsilon$
 Define $K = [0, 1] \setminus U$. Then K is closed in $[0, 1]$, therefore $K \subset U$ is compact.
 $m^*(K) = 1 - m + \epsilon$. We obtain that

for any $\epsilon > 0$ there is a compact subset $K \subset E$ such that $m^*(E) < m^*(K) + \epsilon$.

By definition, this means that E is a Lebesgue measurable set.

(b) $[0, 1] = E \oplus ([0, 1] \setminus E)$.

It is proved in the course that for A, B .
if $A \cap B = \emptyset$, then $m^*(A \cup B) \leq m^*(A) + m^*(B)$.

So, always,

$$1 = m([0, 1]) = m(E \oplus ([0, 1] \setminus E)) \leq$$
$$m(E) + m^*([0, 1] \setminus E).$$

$m^*(E) + m^*([0, 1] \setminus E) < 1$ cannot happen.

(c) Let $E \subset [0, 1]$ be any non-measurable set. For instance, $E = V$ - Vitali set.

Then $m^*(E) + m^*([0, 1] \setminus E) = 1$ is not possible by the result of (a).

$m^*(E) + m^*([0, 1] \setminus E) < 1$ is not possible by the result of (b).

So, there is only one possibility:

$$m^*(E) + m^*([0, 1] \setminus E) > 1.$$

It happens for every nonmeasurable set E .

Question 4 (a) For every x we have that

$\frac{n}{n+1}x \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} x$. Since $f(x)$ is continuous at every point we obtain that for every x

$$f\left(\frac{n}{n+1}x\right) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} f(x).$$

This means that $f_n(x) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} f(x)$ for every x .

Observe that $f(x)$ is a bounded function since $f(x)$ is a continuous function defined on a compact set $[0, 1]$. So, there is a constant M such that $\forall x \in [0, 1] \quad |f(x)| \leq M$. Then $\forall x \in [0, 1]$

$$\forall n \in \mathbb{N} \quad |f_n(x)| \leq M \quad \text{and therefore}$$

$$|f_n(x) - f(x)| \leq 2M.$$

$$f_n(x) - f(x) \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} 0 \quad \forall x \in [0, 1].$$

All conditions of the Lebesgue Dominated Convergence Theorem are fulfilled, and therefore,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_{[0, 1]} |f_n(x) - f(x)| d\mu = 0.$$

$$(B) \quad f(x) = \frac{1}{x}, \quad x \in (0, 1]. \quad f_n(x) = \frac{1}{\frac{n}{n+1}x} = \frac{n+1}{n} \frac{1}{x}.$$

$$\text{So, } f_n(x) - f(x) = \frac{n+1}{n} \frac{1}{x} - \frac{1}{x}.$$

$$\int_{(0, 1)} |f_n(x) - f(x)| d\mu = \frac{1}{n} \int_{(0, 1)} \frac{1}{x} d\mu = \infty \quad \forall n \in \mathbb{N}.$$

$$\text{So, } \lim_{n \rightarrow \infty} \int_{(0, 1)} |f_n(x) - f(x)| d\mu = \infty \neq 0.$$